

Kihívások a hazai komposztálásban

Dr. Aleksza László

Profikomp Környezettechnika Zrt.

Budapest, 2019 szeptember 17. ITM

TARTALOM

1. ProfiKomp ZRt. rövid bemutatása;
2. Kihívás I.: Jogszabályi környezet, nemzetközi tendenciák;
3. Kihívás II.: Biohulladékok szelektív gyűjtése;
4. Kihívás III.: Technológiaválasztás, gazdaságosság;
5. Kihívás IV.: Komposztminőség, értékesítés;
6. Összefoglalás

PROFIKOMP KÖRNYEZETTECHNIKA ZRT.

- ✓ Több mint 25 év szakmai tapasztalat;
- ✓ 85 referenciatelep, Magyarországon kívül európai, ázsiai és afrikai országokban;
- ✓ Erős tudományos háttér – oktatás, K+F együttműködés egyetemekkel, kutatóintézetekkel (EU FP5, FP6, FP7, GINOP, KFI, GOP, MKI ...);
- ✓ Magyar Minőségi Komposzt Társaság (MMKT) (1999), illetve az ECN (European Compost Network) (2002, Budapest) kezdeményezője, alapítója.

Profikompany Innovációs és Képzési Központ (PIKK – PIECE)

- ✓ Irodák, raktárak;
- ✓ Laborok;
- ✓ K+F berendezések;
- ✓ Fitotron;
- ✓ Szaglabor;
- ✓ ...

kompany®

KIHÍVÁSOK I. – JOGSZABÁLYI KÖRNYEZET, NEMZETKÖZI TENDENCIÁK

Profikomp®

Directive 1999/31/EC

Nincs EU szintű „Biohulladék rendelet”!

Art 5: Tagállamoknak nemzeti stratégiát kell a biológiailag lebomló hulladékok lerakótól való eltérítésére a következőképpen:

Az 1995-ös mennyiséghez képest:

- 2006 (2010): 75%-ra
- 2009 (2013): 50%-ra
- 2016 (2020): 35%-ra

Jogszabályok

- **2012. évi CLXXXV. Törvény a hulladékról**
- 23/2003. (XII. 29.) KvVM rendelet („Biohulladékrendelet”);
- 246/2014. (IX. 29.) Korm. Rendelet (hulladékkezelő létesítmények) – 22-24.§
- 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet (termékként forgalomba hozatal, End of Waste -EoW)
- 90/2008. (VII. 18.) FVM rendelet a talajvédelmi terv készítéséről

2012. évi CLXXXV. Törvény a hulladékról

a biológiailag lebomló hulladék hasznosításának elve: elő kell segíteni a biológiailag lebomló hulladék elkülönített gyűjtését és hasznosítását annak érdekében, hogy a hasznosítás után a természetes szervesanyag-körforgásba minél nagyobb tisztaságú anyag kerülhessen vissza!

2016. július 1-jéig 35%-ra, azaz 820 000 tonna alá kell csökkenteni!

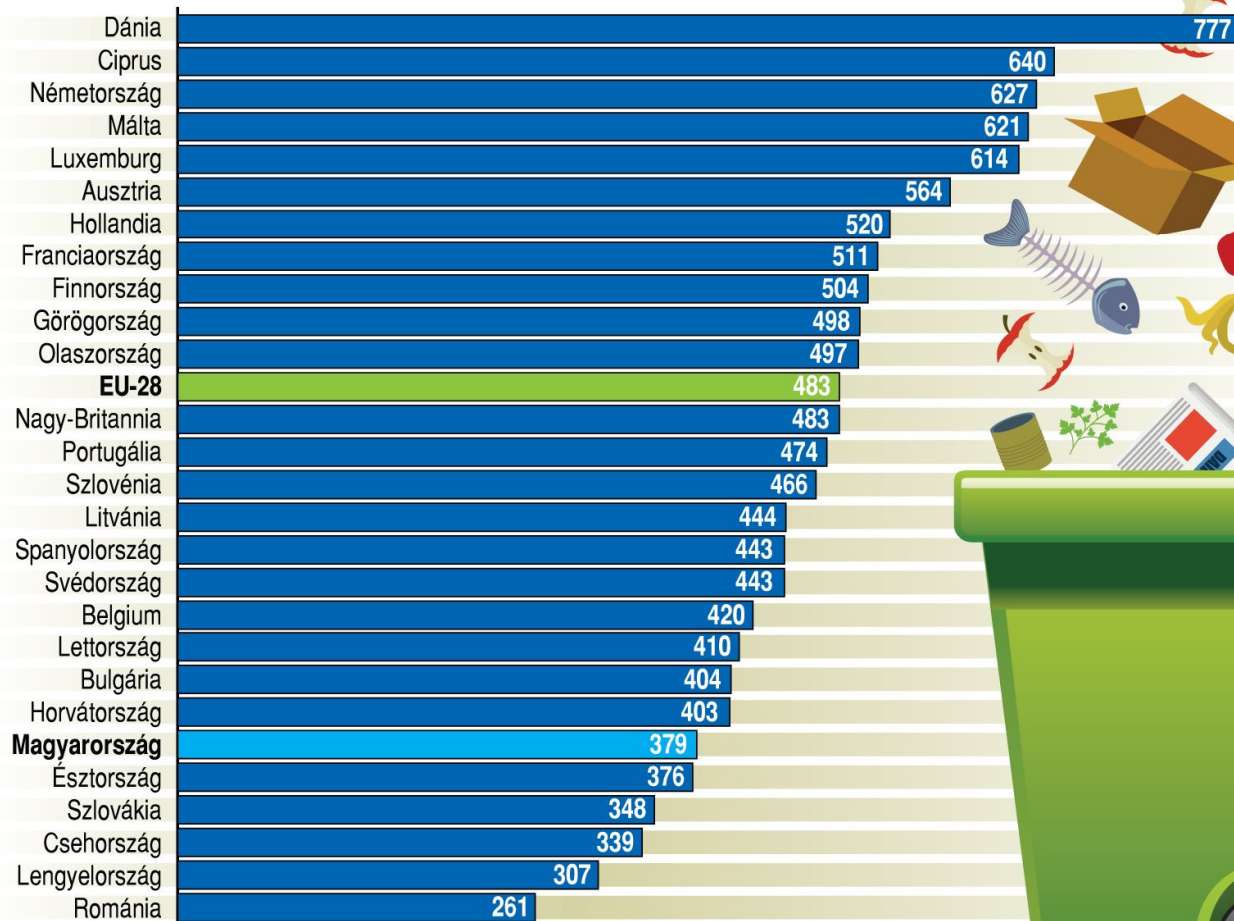

NEMZETKÖZI KÖRNYEZET –TSZH képződés

A települési hulladék mennyisége az EU-tagállamokban (2016)

Az egy főre jutó települési hulladék, kilogramm

Profikomp®

NEMZETKÖZI KÖRNYEZET – EU CIRCULAR ECONOMY KÖRFORGÁSOS GAZDASÁG

**Hulladékos jogszabályokat módosító irányelv: 2014. július 2.
Hatályba lépés: 2018 május 1.**

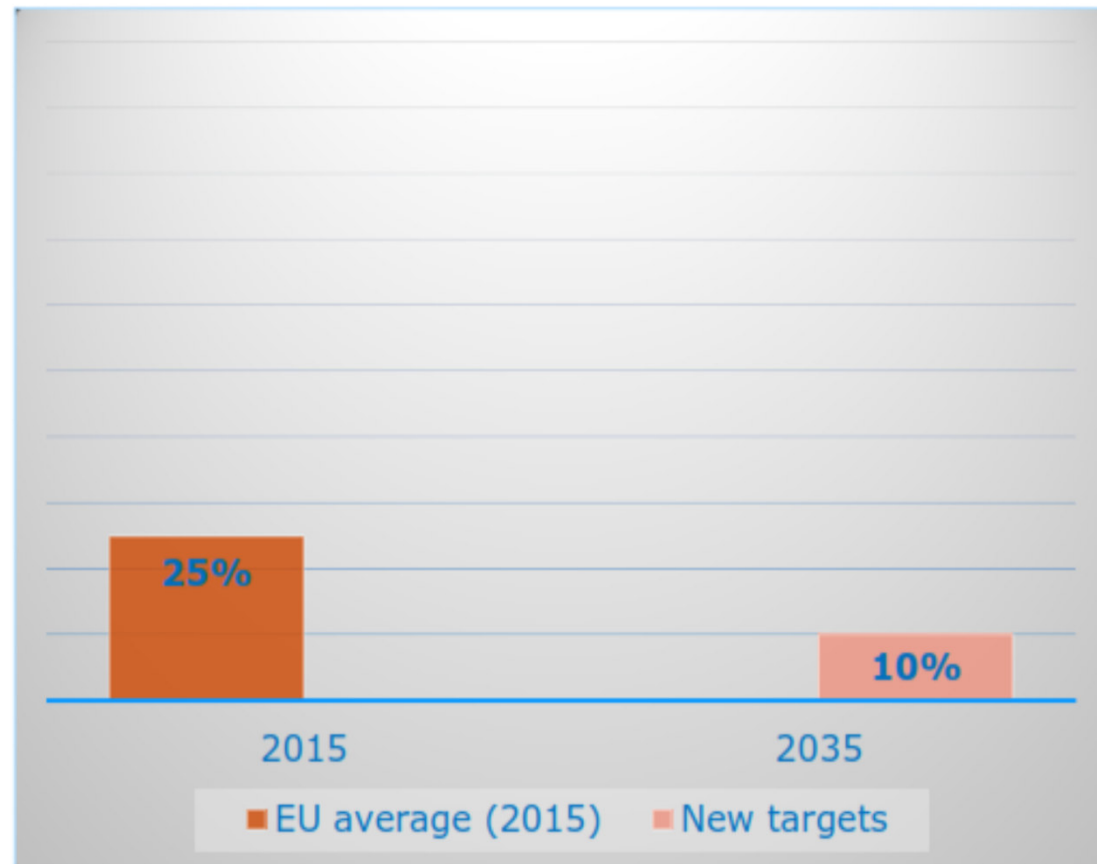
MÓDOSÍTOTT IRÁNYELVEK:

- ✓ 2008/98/EK a hulladékokról szóló irányelv,
- ✓ 94/62/EK a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló irányelv,
- ✓ 1999/31/EK a hulladéklerakókról szóló irányelv,
- ✓ 2000/53/EK az elhasználódott járművekről szóló 2000/53/EK irányelv,
- ✓ 2006/66/EK az elemekről és akkumulátorokról, valamint a hulladékelemekről és -akkumulátorokról szóló irányelv,
- ✓ 2012/19/EU az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelv

Hulladéklerakás: max. 10% (2035-ig)

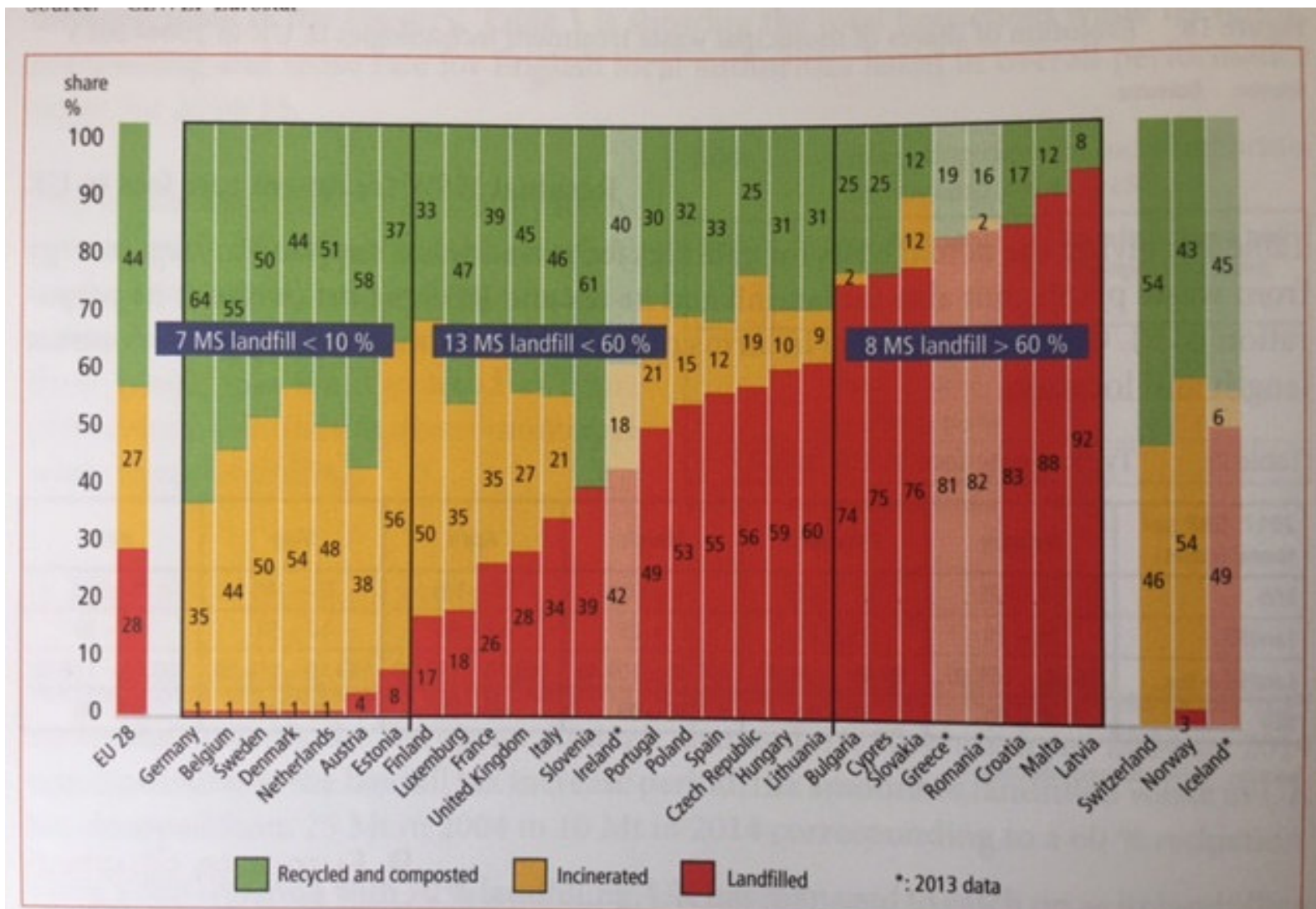
- 5-year extension for countries with high landfill rates
  - 10 MS: EL, HR, CY, LV, LT, HU, MT, RO, SK, BG
  - Implementation plan + interim targets
- Calculation rules for landfilling
- Landfill restrictions for separately collected waste

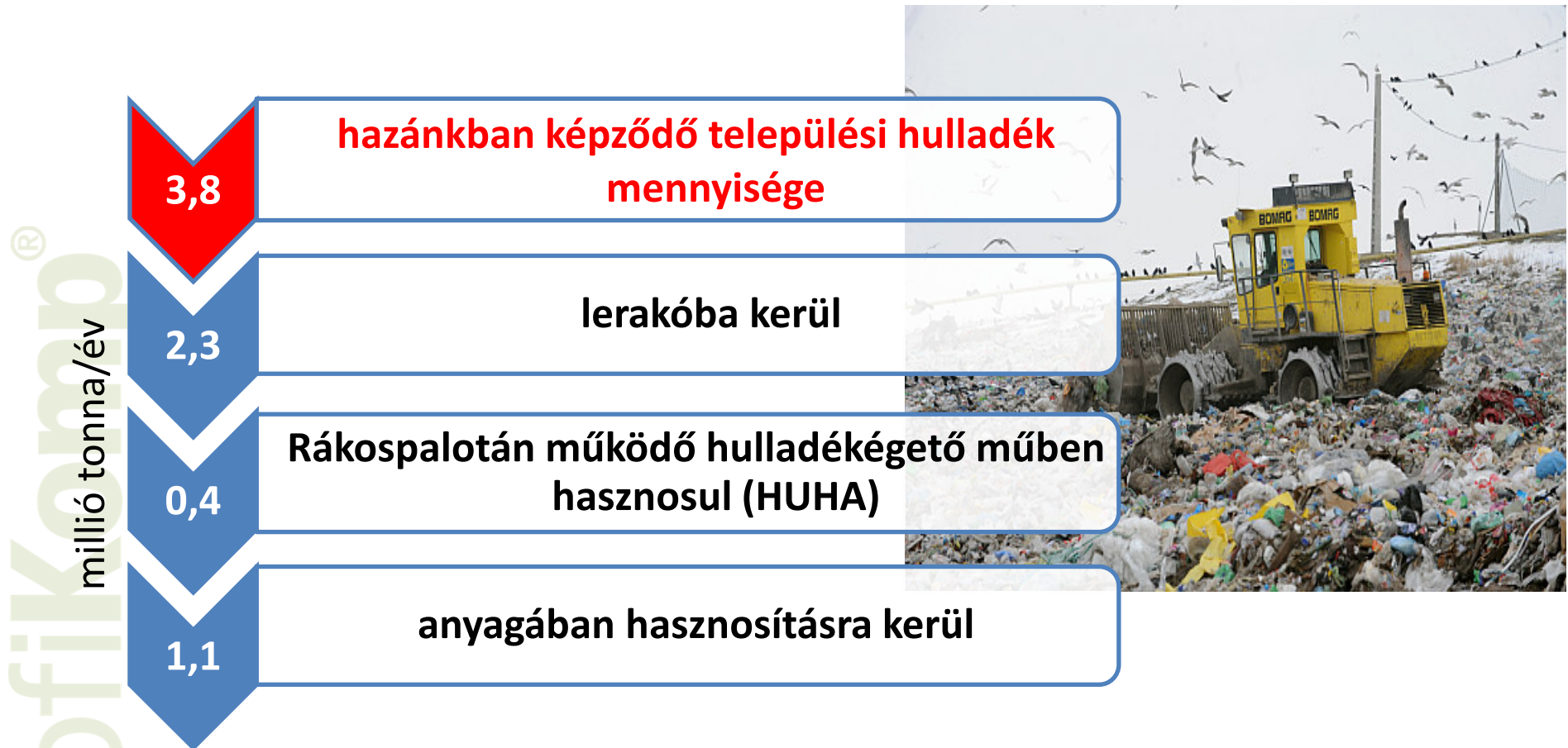
NEMZETKÖZI KÖRNYEZET – TSZH kezelés

Profikomp®

TSZH kezelés Magyarországon 2017 (NHKV ZRt. Slide)

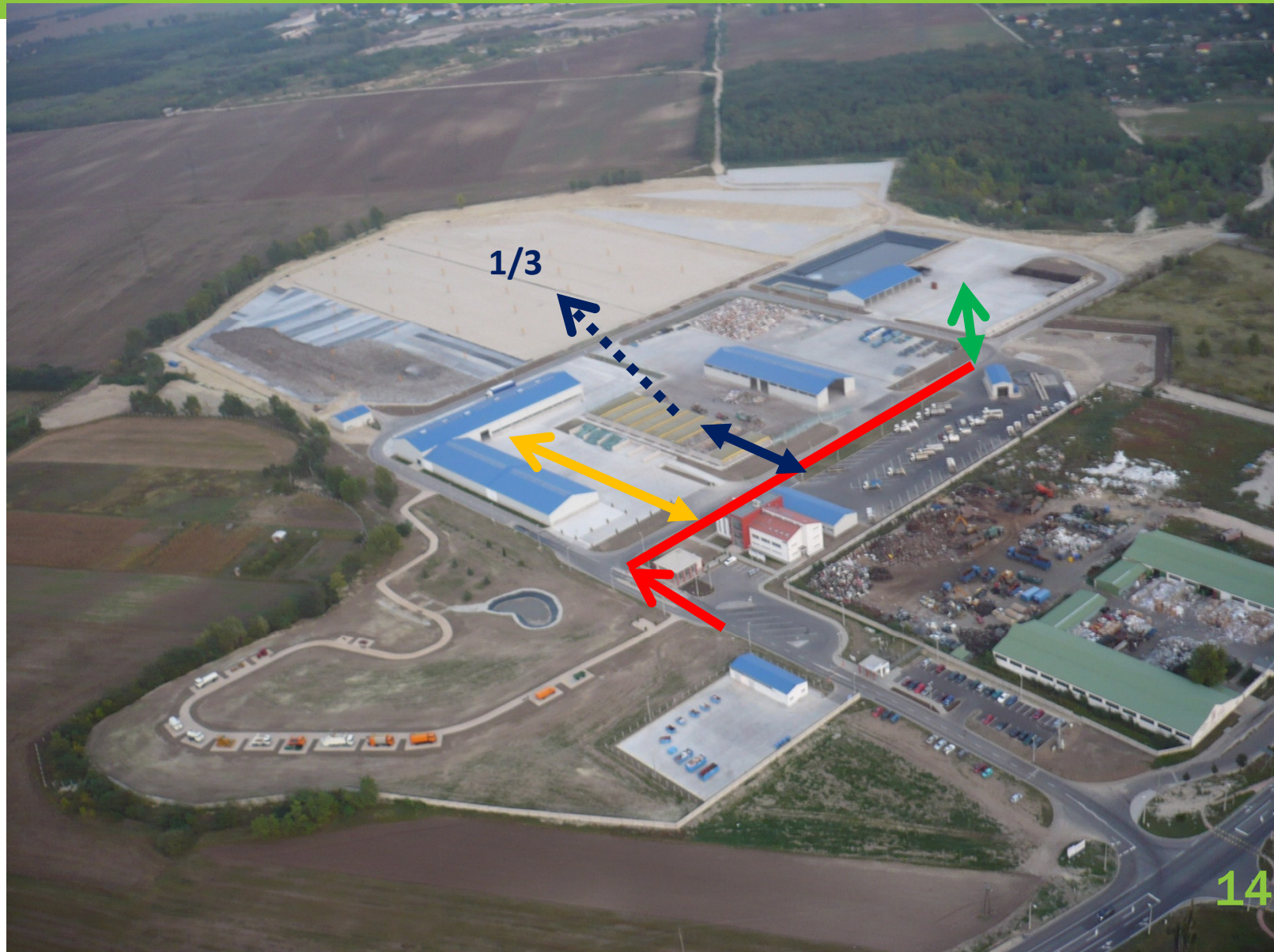

A lerakott, de hasznosítható hulladék jelentős elveszített értéket képvisel, a belőle kinyerhető többletértéket a különféle becslések 20-50 milliárd Ft-ra teszik évente.

KOMPLEX HULLADÉKKEZELŐ TELEPEK

ProfiKomp®

Biológiai kezelés:

- ✓ 2023. december 31-től: kötelező szelektív biohulladék-gyűjtés vagy a keletkezés helyén hasznosítás (pl. házikerti)
- ✓ 2027. január 1-től: nem lesz támogatandó a mechanikai-biológiai hulladékkezelő művek (MBH) működése!

KIHÍVÁSOK II. – BIOHULLADÉKOK SZELEKTÍV GYŰJTÉSE

ELKÜLÖNÍTETT BIOHULLADÉK GYŰJTÉS

Bizonyított, hogy a szelektív biohulladékgyűjtés mindenhol lehetséges!

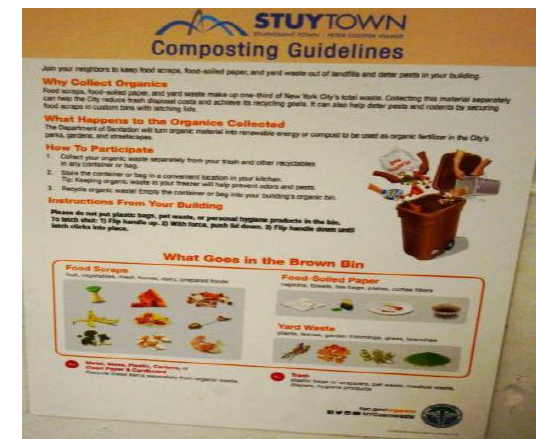
Párizs

Milano

Barcelona

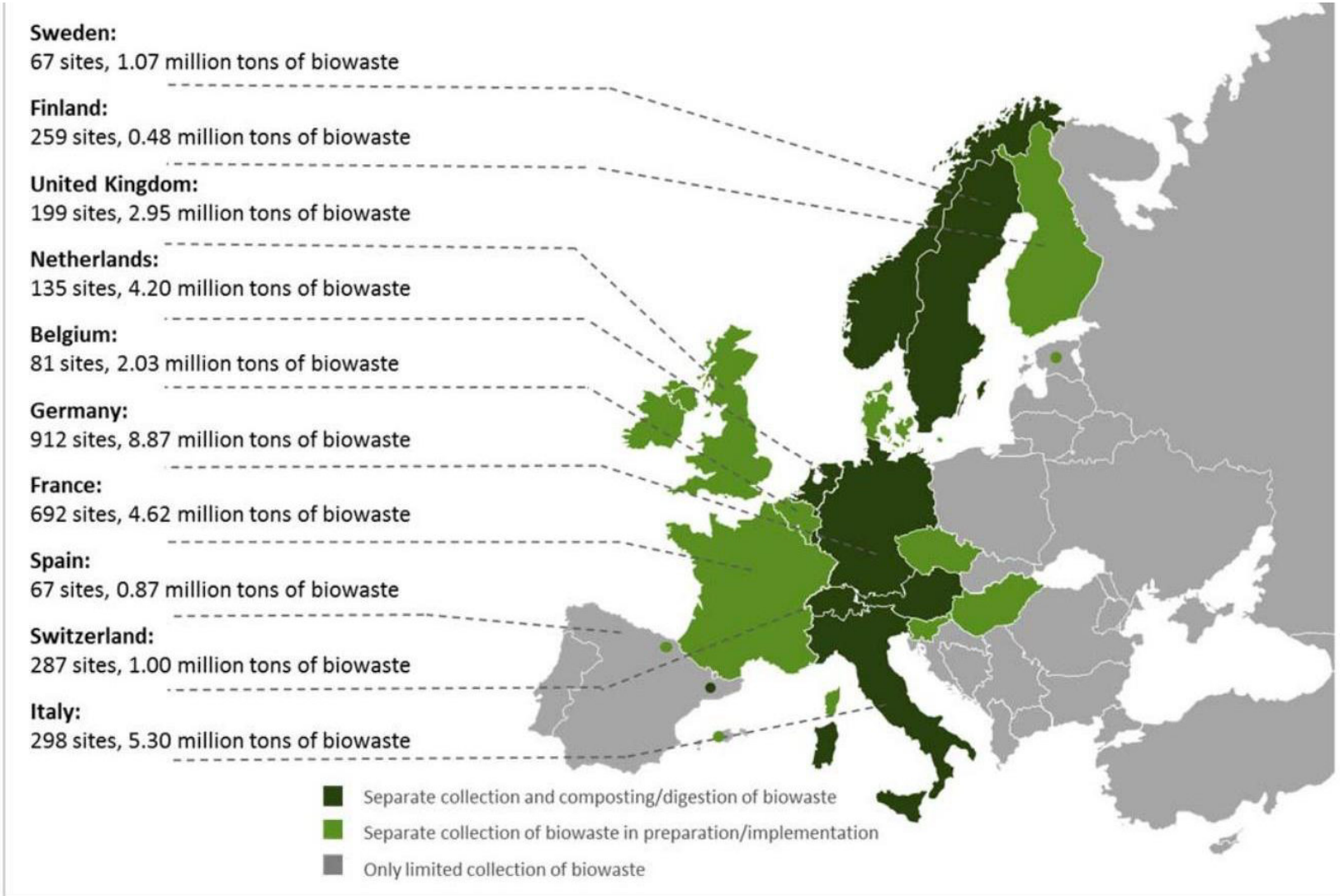

New York

Biohulladék hasznosítás – EU27

Profikomp®

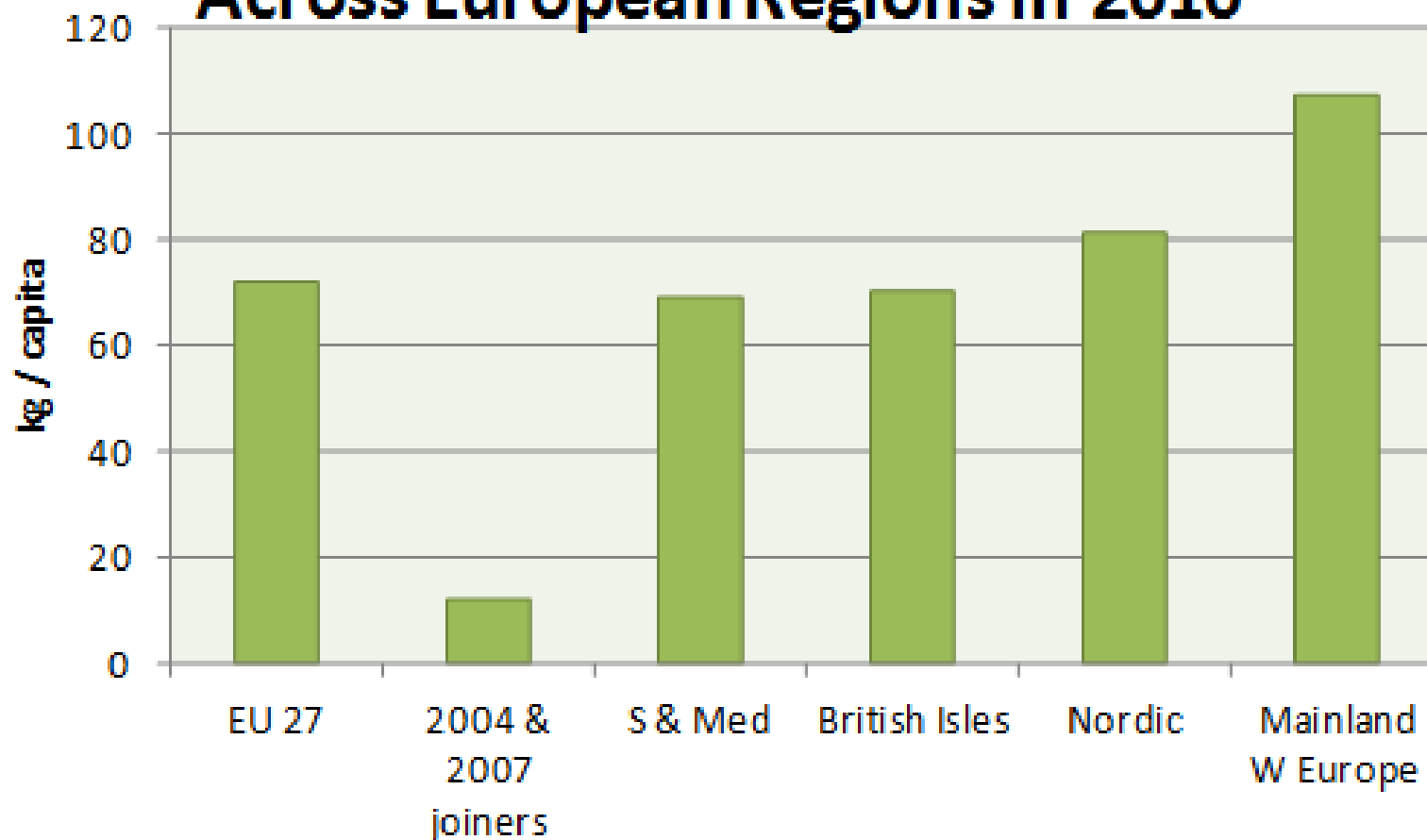

~4500 telep, 44 millió tonna/év kapacitás

Biohulladék hasznosítás – EU27

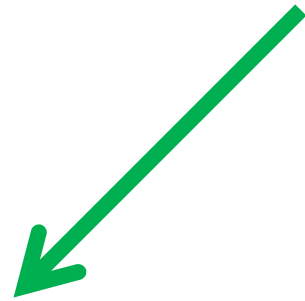
Variation in Per Capita Quantities Across European Regions in 2010

Magyarországi helyzet

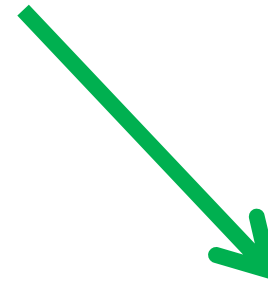
BIOLÓGIALAG LEBOMLÓ HULLADÉKOK

Szennyvíziszap
20 kg sz.a./fő/év
**(250 000 t sz.a./év
(1 m t/év))**

**Élelmiszeripar
Mezőgazdaság**
✓ Állati eredetű
✓ Növényi eredetű
(Mo.: 0,5 m t/év)

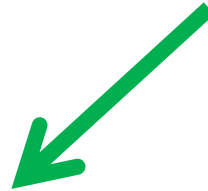

Biohulladék:
✓ **Zöldhulladék**
20-70 kg/fő/év
✓ **Konyhai hulladék**
70-110 kg/fő/év
(Mo.: 1,3 m t/év)

Magyarországi helyzet

BIOHULLADÉK

Konyhai hulladék

- ✓ EWC 20 01 08
- ✓ A TSZH 20-40%-a
- ✓ Térfogattömeg: 0,6-0,8 kg/l
- ✓ Magas nedvességtartalom

MENNYISÉGE: 70-130 kg/lakos

Zöldhulladék

- ✓ EWC 20 02 01
- ✓ 2-4 kg/m²/év
- ✓ Térfogattömeg: 0,15-0,35 kg/l
- ✓ Közepes-alacsony nedvességtartalom

MENNYISÉGE: 20-70 kg/lakos

Biohulladék hasznosítás – Magyarország 2017

Lakosság: 9 797 561

Évente képződő TSZH: 3 752 000 tonna (KSH 2017)

Évente képződő biohulladék mennyisége: 1 013 000 tonna (TSZH 27%-a)

Szelektíven gyűjtött biohulladék: 236 000 tonna/év (KSH 2017) (24 kg/fő/év)

Házi komposztálás: 135 000 tonna/év (NHKV becslés) ???

Komposztáló telepek száma: 81

Komposztáló telepek átlagos kapacitása: 3000 tonna/év

KIHÍVÁSOK III. – TECHNOLÓGIAVÁLASZTÁS - GAZDASÁGOSSÁG

Profikomp®

Jogszabályok

- 2012. évi CLXXXV. Törvény a hulladékról
- **23/2003. (XII. 29.) KvVM rendelet („Biohulladékrendelet”);**
- **246/2014. (IX. 29.) Korm. Rendelet (hulladékkezelő létesítmények) – 22-24.§**
- 36/2006. (V. 18.) FVM rendelet (termékként forgalomba hozatal, End of Waste -EoW)
- 90/2008. (VII. 18.) FVM rendelet a talajvédelmi terv készítéséről

80-as, 90-es évek – KOMPOSZTÁLÁSI TECHNOLÓGIÁK FEJLESZTÉSE – NYITOTT RENDSZEREK

ProfiKomp®

2000-es évek – KOMPOSZTÁLÁSI TECHNOLOGIÁK FEJLESZTÉSE – ZÁRT RENDSZEREK

ProfiKomp®

Elérhető legjobb technika - Best Available Techniques (BAT)

Industrial Emissions Directive (IED) (2010/75/EU):

- ✓ Anaerob kezelés > 100 tonna/nap
- ✓ Mechanikai-biológiai kezelés > 75 tonna/nap
- ✓ Komposztálás > 75 tonna/nap

Elérhető legjobb technika

Best available techniques (BAT) reference documents (BREF's)

BAT/BREF's értelmezése:

- ✓ hatékony, korszerű technológiák;
- ✓ kis emissziós értékekkel rendelkező;
- ✓ kis energiafelhasználású;
- ✓ gazdaságosan üzemeltethető;
- ✓ referenciákkal rendelkező.

GAZDASÁGOSSÁG

- ✓ **PET palack (hulladékból):** 70-90 EUR/tonna
- ✓ **Elektronikai hulladék (e-waste) :** 300 g arany/tonna (+ ezüst, RFF stb.)
- ✓ **Kiterjesztett gyártói felelősség (EPR):** nincs a biohulladékok esetében!
- ✓ **Lerakó járulék:** < 20 EUR

Biohulladék - Komposztálás:

- ✓ **Üzemeltetési költségek:** 20-70 EUR/tonna
- ✓ **Komposzt ár:** 0-25 EUR/tonna

KIHÍVÁSOK IV. – KOMPOSZTMINŐSÉG, ÉRTÉKESÍTÉS

ProfiKomp®

Jogszabályok

- 2012. évi CLXXXV. Törvény a hulladékról
- 23/2003. (XII. 29.) KvVM rendelet („Biohulladékrendelet”);
- 246/2014. (IX. 29.) Korm. Rendelet (hulladékkezelő létesítmények) – 22-24.§
- **36/2006. (V. 18.) FVM rendelet (termékként forgalomba hozatal, End of Waste -EoW)**
- **90/2008. (VII. 18.) FVM rendelet a talajvédelmi terv készítéséről**

Komposzt minőség

Prof

Komposzt minőség

Értékadó tulajdonság:

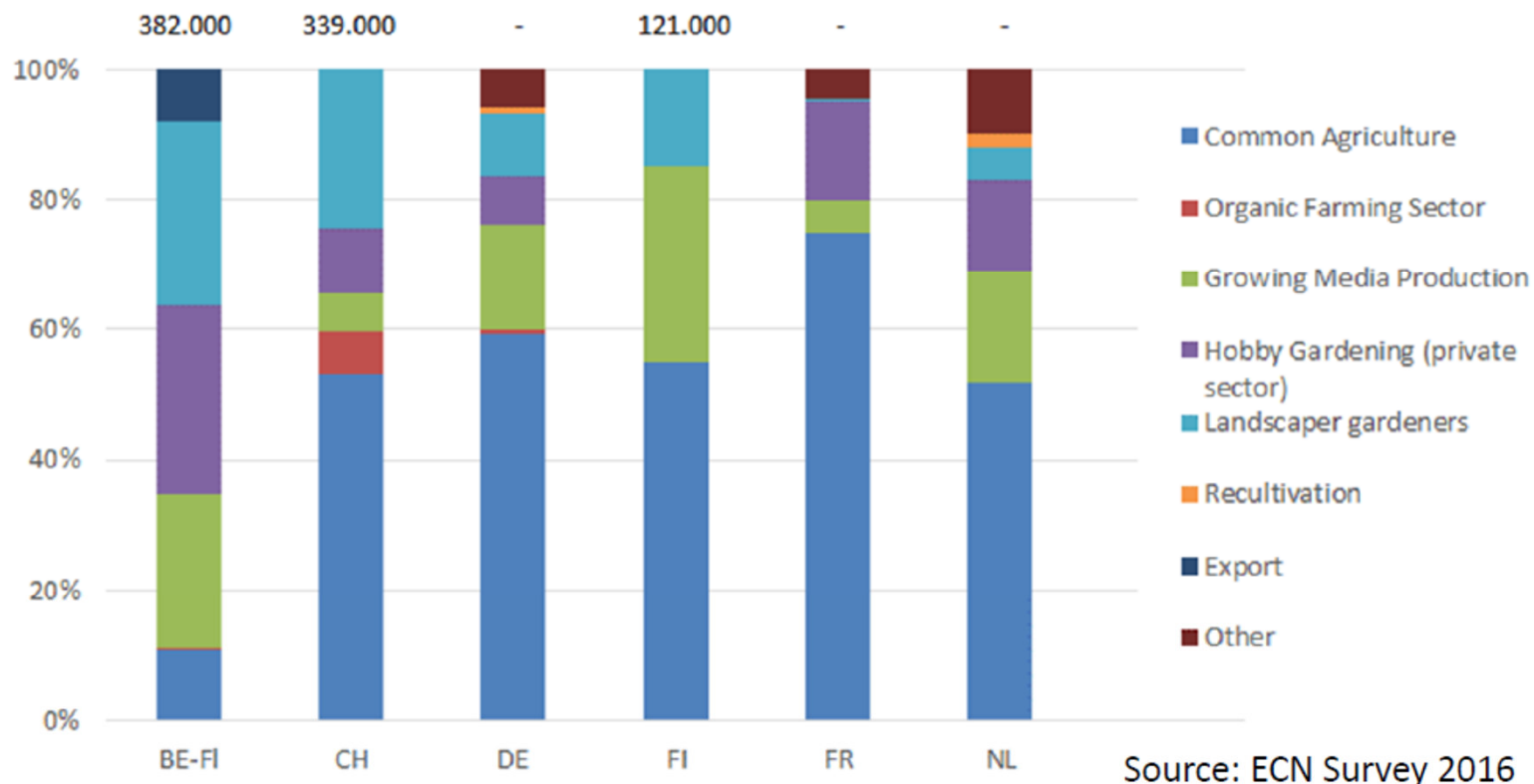
- ✓ Szervesanyag-tartalom (stabil humuszformák)
- ✓ Tápanyagtartalom (NPK)
- ✓ Mezo és mikorelemtartalom
- ✓ Mikroorganizmusok

Kockázat:

- ✓ Szervetlen szennyezők (nehézfémek)
- ✓ Szerves szennyezők
- ✓ Humánpatogének
- ✓ EDS (szennyvíziszap-komposztoknál)
- ✓ Idegenanyag-tartalom

Komposzt értékesítés - EU

ProfiKomp®

- ✓ 50%< MEZŐGAZDASÁGI HASZNOSÍTÁS,
- ✓ REKULTIVÁCIÓ, EGYÉB JELENTÉKTELEN

Biohulladék - komposztok „értéke” Magyarországon

ProfiKomp®

	Mennyisége (tonna)	Komposzt (tonna)	NPK érték (millió Ft)
Biohulladék-potenciál	1 300 000	650 000	13 000
Biohulladék 2017	240 000	120 000	2400

+ C megkötés: 78 000 tonna/év

ÖSSZEFOGLALÁS

- ✓ A körforgásgazdaságra való átállás csak a biohulladék szelektív gyűjtésével és hasznosításával oldható meg;
- ✓ Hazánkban kapacitáshiány van a gyűjtésben és komposztálásban is, komoly infrastrukturális fejlesztésekre van szükség;
- ✓ A házi komposztálás nagyon fontos, de nem oldja meg a biohulladék-kezelést;
- ✓ A komposztok mezőgazdasági felhasználását elő kell segíteni, amiben a komposzt-minőség javítása kiemelt fontosságú;

**Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!**

www.profikomp.hu

Dr. Aleksza László

Profikomp Környezettechnika Zrt.